

ГРОМ Н. О.,
аспірантка відділу організації
освітньо-наукової підготовки
(Харківський національний університет
внутрішніх справ)

УДК 342.95

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.2.25>

**ПРАВОВІ ОСНОВИ РОЗМЕЖУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО
ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКЕ ВСТАНОВЛЮЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО ВІД СУМІЖНИХ
(АДМІНІСТРАТИВНИХ) ПРОСТУПКІВ**

У статті автором визначено підстави розмежування адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП із схожими адміністративними правопорушеннями (ст. 180, 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУпАП), яке повинно здійснюватися із врахуванням подібних і відмінних ознак, якими характеризуються їх юридичні склади. Підкреслено, що, під час відмежування ст. 173-2, від інших статей КУпАП визначальними є їх відмінності, які полягають в наступному: 1) у безпосередньому об'єкті посягання, адже у ст. 173-2 КУпАП це громадський порядок і громадська безпека (тут він співпадає з родовим об'єктом), а у ст.ст. 180, 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУпАП – сфера охорони прав дитини; 2) наслідки правопорушень, у всіх деліктах негативні, але в ст. 180 КУпАП – це безпосередня шкода здоров'ю дитини, у ст. 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУпАП – це шкода благополуччю дитини, її духовному і фізичному розвитку, натомість ст. 173-2 КУпАП об'єднує у собі усі ці наслідки, адже може наставати будь-яке з них в залежності від виду вчинення домашнього насильства та особи, що потерпіла внаслідок, тому важливо чітко встановити обставини та характер протиправного діяння, оскільки це не тільки дозволить об'єктивно визначити ознаки об'єктивної сторони адміністративного проступку, а і чітко встановити негативні наслідки; 3) це зміст обов'язкової ознаки юридичного складу адміністративного правопорушення, тобто діяння, зміст яких для ст. 173-2 КУпАП визначено в профільному законодавчому акті в сфері протидії домашньому насильству, де мова йде про закріплення дефініцій видів домашнього насильства (фізичного, психологічного, сексуального, економічного), які не передбачають вчинення протиправних діянь, закріплених у ст. 180, 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУпАП; 4) вік потерпілої особи (у ст. ст. 180, 183-1 та ч.ч. 1,2 ст. 184 КУпАП міститься чітка вказівка на те, що така особа повинна бути неповнолітньою, тобто у віці від 14 до 18 років, у той час коли вік потерпілої особи в ст. 173-2 КУпАП законодавцем необмежено, оскільки домашнє насильство здійснюється не тільки щодо дітей, а і до повнолітніх осіб та осіб похилого віку.

Ключові слова: домашнє насильство, адміністративна відповідальність, кримінальна відповідальність, суміжні делікти, конфлікти.

Hgom N. O. Legal bases for distinguishing an administrative offense that establishes responsibility for domestic violence from related torts and legal conflicts

In the article, the author defines the grounds for distinguishing the administrative offense provided for in Art. 173-2 of the Code of Administrative Offenses with similar administrative offenses (Articles 180, 183-1 and part 1, 2 of Article 184 of the Code

of Criminal Procedure), which must be carried out taking into account the similar and distinctive features that characterize their legal structures. It is emphasized that, during the demarcation of Art. 173-2, their differences from other articles of the Code of Criminal Procedure are decisive, which are as follows: 1) in the direct object of the infringement, because in Art. 173-2 of the UCLA is public order and public safety (here it coincides with the generic object), and in Art. 180, 183-1 and ch.ch. 1, 2 Art. 184 of the Code of Criminal Procedure – the sphere of protection of children's rights; 2) the consequences of offenses are negative in all torts, but in Art. 180 of the Code of Criminal Procedure is direct harm to the child's health, in Art. 183-1 et seq. 1, 2 Art. 184 of the Code of Criminal Procedure is harm to the well-being of the child, his spiritual and physical development, instead of Art. 173-2 of the Code of Criminal Procedure combines all these consequences, because any of them may occur depending on the type of domestic violence committed and the person who suffered as a result, therefore it is important to clearly establish the circumstances and nature of the illegal act, as this will not only allow objectively determine the signs of the objective side of an administrative offense, and clearly establish the negative consequences; 3) this is the content of a mandatory feature of the legal structure of an administrative offense, i.e. actions, the content of which for Art. 173-2 of the Code of Criminal Procedure is defined in a specific legislative act in the field of combating domestic violence, where it is about fixing the definitions of types of domestic violence (physical, psychological, sexual, economic), which do not involve the commission of illegal acts enshrined in Art. 180, 183-1 and ch.ch. 1, 2 Art. 184 of the Code of Administrative Offenses; 4) the age of the victim (articles 180, 183-1 and part 1, 2 of article 184 of the Criminal Procedure Code contain a clear indication that such a person must be a minor, i.e. between the ages of 14 and 18, while the age of the victim is not limited by the legislator in Article 173-2 of the Code of Administrative Offenses, since domestic violence is carried out not only against children, but also against adults and the elderly.

Key words: *domestic violence, administrative liability, criminal liability, related torts, conflicts.*

Вступ. Домашнє насильство як деструктивне явище глобального характеру можна порівняти з корупцією, тому не дивно, що увага міжнародної спільноти та урядів різних країн прикута до пошуку інноваційних заходів його запобігання, а також зменшення негативних наслідків. Проте, напевно одним із найдієвіших механізмів протидії залишається механізм юридичної відповідальності, оскільки вчинення домашнього насильства, окрім психоемоційний страждань, є порушенням прав і свобод громадян. Так, згідно з приписами чинного законодавства, особи, що вчинили домашнє насильство несуть адміністративну та кримінальну відповідальність. У випадку вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статті, а також за невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої його винесено настає адміністративна відповідальність. Примітним є те, що на перший погляд може здатись, що вказані діяння є тотожними, втім за їх вчинення можуть наставати різні види юридичної відповідальності. Тож, часто під час правозастосування виникають труднощі під час кваліфікації подібних діянь, адже крім об'єктивно протиправних діянь, подібні до домашнього насильства ознаки можуть мати й соціальні конфлікти як правового, так і побутового характеру. Тому, дослідження особливостей розмежування адміністративного правопорушення, яке встановлює відповідальність за домашнє насильство від суміжних деліктів є актуальним як з точки зору теорії, так і прикладної діяльності правників.

Постановка завдання. Мета статті полягає у визначенні правових основ розмежування адміністративного правопорушення, яке встановлює відповідальність за домашнє насильство від суміжних адміністративних проступків, шляхом визначення спільних і відмінних ознак юридичних складів цих правопорушень.

Результати дослідження. Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства передбачена ст. 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), окрім домашнього насильства відповідальність настає і за вчинення, насильства за ознакою статі, тобто умисного вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру (застосування насильства, що не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право, тощо), внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого. Також ст. 173-2 КУпАП передбачає відповідальність за «невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування» в разі винесення такого припису [1]. Надалі більш детально розглянемо склад даного адміністративного правопорушення (об'єкт, суб'єкт, суб'єктивна та об'єктивна сторони) [2, с. 74].

Об'єктом правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП, виступають суспільні відносини у сфері захисту прав громадян. Варто додати, що домашнє насильство порушує основоположні права людини, загрожує її гідності, честі і свободі, благополуччю, адже як слушно відмічає Т. В. Хуторянська насильство порушує права людини, а саме: право на захист від гендерної дискримінації, на захист від жорстокого ставлення, на життя та фізичну недоторканність, на психологічну рівновагу та спокій [3, с. 92]. Подібна позиція прослідковується в монографічному дослідженні К. О. Чишко, яка розглядає суспільні відносини, пов'язані зі сферою захисту прав людини як безпосередній об'єкт адміністративного правопорушення, яким передбачена відповідальність за вчинення домашнього насильства. При вчиненні домашнього насильства здійснюється посягання саме на свободу людини, що є її невід'ємним правом, яке притаманне їй з народження. Також науковиця зазначила, що у положенні Сімейного кодексу України, йде мова про право дружини та чоловіка на повагу до своєї індивідуальності, розвиток, здобуття освіти та створення належних умов як для праці так і для відпочинку. Якщо розділити об'єкт даного правопорушення за горизонтальним напрямком, ми виділимо додатковий об'єкт – посягання на адміністративно – правові відносини як суспільні відносини у сфері державного управління (невиконання захисного припису або не повідомлення про місце свого тимчасового перебування) [2, с. 77].

Об'єктивна сторона правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП полягає в умисному вчиненні будь-яких з зазначених у диспозиції вказаної статті дій. Тут доречно зупинитись на понятті «насильство за ознакою статі». Відповідно до ст. 1 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» насильство за ознакою статі це – «діяння, спрямовані проти осіб через їхню стать, або поширені в суспільстві звичаї чи традиції (стереотипні уявлення про соціальні функції (становище, обов'язки тощо) жінок і чоловіків), або діяння, що стосуються переважно осіб певної статі чи зачіпають їх непропорційно, які завдають фізичної, сексуальної, психологічної або економічної шкоди чи страждань, включаючи погрози таких дій, у публічному або приватному житті» [4]. Окрім цього диспозиція ст. 173-2 КУпАП містить перелік форм вчинення домашнього насильства: фізичне, психологічне, економічне, коротко перераховуючи в дужках, що під ними розуміти але не розкриває їх повний зміст. Натомість, поняття форм домашнього насильства розкриваються у Законі України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» [5]. Тож далі доцільно детальніше зупинитись на формах домашнього насильства.

Коли люди чують про домашнє насильство, то перше, що приходить на думку це фізичне насильство, яке легше розпізнати та важче замаскувати (у порівнянні з іншими видами домашнього насильства). Прикладами фізичного насильства за яке настає адміністративна відповідальність є: волочіння за волосся, викручування рук, штовхання, ляпаси, стусани, тощо. Якщо економічне та психологічне насильство може бути вчинене шляхом бездіяльності, то фізичне насильство – лише шляхом дії, тобто активної поведінки. Головною та необхідною умовою для настання адміністративної відповідальності за фізичне

домашнє насильство є активні дії особи, посягання на цілісність тіла жертви, що не спричинили тілесних ушкоджень.

Найбільш складним для розуміння, виявлення та ідентифікації є інший вид домашнього насильства – психологічне. Найчастіше такий вплив психоемоційного характеру здійснюється за допомогою образ і погроз, тобто за допомогою засобів маніпуляції іншими заради зміни їхньої поведінки та уникнення позитивних змін у власній. У своїй більшості вони реалізуються в усній формі, хоча можуть здійснюватися за допомогою засобів телефонного, поштового та інтернет зв'язку. Погрози можуть бути як написані від руки так і надруковані. Також вони можуть здійснюватися із демонстрацією зброї чи інших предметів. Не слід забувати окремі категорії осіб, що мають фізичні вади (наприклад, вади слуху), оскільки вони сприймають лише невербальні образи. До психологічного насильства, на нашу думку слід ще віднести наступні дії: ізоляцію потерпілого від соціуму; заборону спілкування з рідними та друзями. Таким чином кривдник повністю бере під контроль життя жертви.

В сучасній лексиці поступово почали з'являтися нові слова іноземного походження, що також пов'язані з психологічним видом домашнього насильства. Розглянемо деякі з них. Аб'юз – від англійського «abuse», що перекладається як «зловживання», «образа», «жорстоке поведіння», «лаянка», «лайка». «Abusive relationships» – образливі стосунки, це відносини у яких один партнер принижує іншого, використовує маніпулятивні методи для досягнення своєї мети та допускає жорстокість. Таке тлумачення дає розуміння чому кривдника інколи називають «аб'юзер», тобто людина, що прагне повного контролю над іншим та досягає цього усіма можливими способами – від тонких маніпуляцій та інтриг до погроз, залякування та побоїв [6, с. 247]. Ще одне слово іншомовного походження – «газлайтинг», під яким треба розуміти таку форму психологічного насильства, коли кривдник прагне впевнити жертву почати сумніватись у собі, у своїх відчуттях, емоціях, враженнях та спогадах. Газлайтинг здійснюється задля досягнення контролю, маніпулятор може робити будь які дії, щоб партнер почав сумніватись у собі та своїх діях. Серед рідних та друзів кривдник може розігрувати так званий «театр щасливої сім'ї» та врешті змушує партнера відчувати абсолютну самотність та спустошеність. Часто спільно зі спробами газлайтеру кривдник вдається до інших психологічних тактик, як то присоромлення, нав'язування відчуття провини [7, с. 160–162]. Ще один вид психологічного насильства бодішеймінг – критика когось за розмір або зовнішній вигляд тіла. Це приниження особи, шляхом висміювання, кепкування, глузування та постійної критики над тілом партнера, які змушують жертву його соромитися. Часто такий вид насильства спостерігається у родинах, де дружина після пологів набрала зайву вагу та чоловік постійно принижує її вказуючи на недосконалість її тіла. Не можна оминати увагою і стоуволінг, тобто закам'яніння, зачерствіння, відмова спілкуватися [8, с. 107]. Це так зване «безмовне насильство», ще його можна охарактеризувати як ігнор, пасивно-агресивна модель поведінки. Цей вид емоційного насильства є одним із найбільш шкідливих. Абсолютна байдужість від близьких людей змушує відчувати жертву непотрібною та самотньою. Також до психологічного насильства, доцільно віднести: постійні звинувачення; безпідставні ревності; звинувачення у зраді та брехні; висміювання почуттів та вподобань; глузування над релігійними віруваннями; заборону відвідування релігійних служб та обрядів або навпаки примушування до них і т. п.

Економічне насильство довгий час в Україні не бралось до уваги взагалі, натомість більшості непорозуміннь у сім'ї виникають якраз через гроші та матеріальні блага. На підтвердження зазначеного наведемо думку І. П. Андрусяка з приводу того, що економічне насильство зовсім недавно було виділено як окремий від емоційного та психологічного насильства вид домашнього насильства. Однією із характеристик такої форми є те, що існує очевидна залежність між економічним насильством та гендерним аспектом. Жінки, які народжують дітей та, як зазвичай, здебільшого беруть на себе відповідальність за їх виховання, а тому перебувають у відпустці по догляду за ними, в таких умовах позбавлені можливості мати власний фінансовий дохід, а тому стають залежними від чоловіків та стають жертвами економічних зловживань [9, с. 15]. Це пояснює те, що економічна залежність

в подальшому є однією із причин чому жінкам важко покинути кривдника і що змушує їх і далі терпіти насильницькі відносини. Такий вид насильства може виникати у родині, де один з її членів домінує над іншим та здійснює контроль над грошовими ресурсами родини одноособово. Також непоодинокі випадки де чоловік забороняє своїй дружині працювати, що є також економічним насильством.

Примітно, що відповідальність за ст. 173-2 КУпАП настає не тільки за активні дії особи, а і за бездіяльність, зокрема невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він був винесений та неповідомлення уповноваженим підрозділам органів поліції про місце свого тимчасового перебування у разі його винесення. Терміновий заборонний припис (далі – ТЗП) – це документ, який виноситься поліцейським стосовно кривдника (хоча суд його таким ще не визнав) на місці події, на основі оцінки ризиків, за заявою потерпілої чи на власний розсуд поліцейського задля припинення домашнього насильства та недопущення його скоєння в ближньому майбутньому [10], шляхом встановлення обмежень для кривдника. Якщо має місце невиконання ТЗП або не повідомлення про місце свого тимчасового перебування, кривдник понесе адміністративну відповідальність відповідно до статті 173-2 КУпАП (вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування). В разі порушення однієї із заборон кривдник несе відповідальність за ст. 173-2 КУпАП. Крім того, для того, що б домашнє насильство можна було кваліфікувати як адміністративне правопорушення (за ст. 173-2 КУпАП) вкрай важливо встановити причинно-наслідковий зв'язок між діянням і шкідливими наслідками фізичного або психоемоційного характеру.

Не менш важливим за об'єкт і об'єктивну сторону адміністративного проступку є його суб'єкт. Аналіз приписів ст. 173-2 КУпАП дає можливість зробити висновок про наявність спеціального суб'єкта, якому, окрім загальних ознак (досягнення 16-річного віку та осудність) притаманні також і спеціальні ознаки, «тобто це мають бути особи, які пов'язані або в минулому були пов'язані сімейними та родинними відносинами. Особливість суб'єкта даного правопорушення в тому, що це не може бути стороння особа» [11, с. 130]. К. О. Чишко уточнює, що така особа повинна вчинити насильство до одного із членів своєї родини, якщо його дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному та психічному здоров'ю [2, с. 95]. Відмітимо, що повний перелік суб'єктів даного складу правопорушення закріплений у ст. 3 Закону України «Про запобігання та протидії домашньому насильству» і є доволі широким [5], особливість даного суб'єкта полягає у тому, що особами-кривдниками можуть бути ті люди, до яких потерпілі звертаються у важких для себе ситуаціях, за допомогою та порадою або ж розділяючи найщасливіші хвилини свого життя, що звісно найболючіше.

В науці адміністративного права існує безліч дефініцій поняття «суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення», проте всі вони зводяться здебільшого до «певного набору ознак, які характеризують психічне ставлення суб'єкта правопорушення до скоєного ним діяння, а також наслідків, які це діяння може викликати» [2, с. 132]. При чому серед таких ознак є лише одна обов'язкова – це вина, в той час, коли мета та мотив – факультативні. Зовнішній вираз вини проявляється у формі умислу та необережності. Проаналізувавши зміст ст. 173-2 КУпАП стає зрозумілим, що суб'єктивна сторона даного проступку характеризується виною у формі умислу, адже не можна вчинити жодний вид насильства «несвідомо».

Останнім часом набуває актуальності питання розмежування домашнього насильства (за ст. 173-2 КУпАП) з суміжними адміністративними правопорушеннями, наприклад доведенням неповнолітнього до стану сп'яніння (ст. 180 КУпАП). Об'єктом даного адміністративного проступку є суспільні відносини у сфері охорони здоров'я та громадського порядку; об'єктивна сторона полягає у доведенні неповнолітнього до стану сп'яніння; суб'єкт даного проступку як і в ст. 173-2 КУпАП – спеціальний (батьки неповнолітнього, або особи, що їх замінують та будь-які фізичні осудні особи, що досягли 16-ти років) та суб'єктивною стороною правопорушення є вина у формі умислу прямого чи непрямого.

Ще одним адміністративним проступком є несплата аліментів (ст. 183-1 КУпАП). Об'єктом даного делікту є суспільні відносини у сфері громадського порядку та безпеки, а саме суспільні відносини, що забезпечують захист майнових прав неповнолітніх дітей а також відносини у сфері правосуддя. Об'єктивною стороною правопорушення є бездіяльність та настання наслідків у виникненні заборгованості, що тягне за собою велику шкоду оскільки це напряду впливає на дитину, а саме на задоволення її базових та інших потреб. Суб'єктом правопорушення є особа, яка на підставі пред'явленого до виконання виконавчого листа зобов'язана сплачувати аліменти. І в цьому контексті прослідковується лінія домашнього насильства економічного характеру. Суб'єктивна сторона характеризується у формі умислу (слід розуміти ті обставини де є об'єктивні обставини несплати аліментів).

Також слід навести таке протиправне діяння як невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей (ст. 184 КУпАП). Об'єктом даного делікту виступають суспільні відносини, що складаються в процесі реалізації прав та інтересів неповнолітнього, що передбачені законодавством; об'єктивна сторона правопорушення полягає у бездіяльності батьків, чи осіб обов'язки по вихованню на яких покладено. Та суб'єктом правопорушення є батьки, чи особи, які їх замінюють. І знову ми проводимо паралель у спільному спеціальному суб'єкті даного правопорушення з ст. 173-2 КУпАП. Суб'єктивна сторона делікту – це вина у формі умислу чи необережності.

Висновки. Отже, розмежування адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП із схожими адміністративними правопорушеннями (ст. 180, 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУпАП) повинно здійснюватися із врахуванням подібних і відмінних ознак, якими характеризуються їх юридичні склади. До перших (подібних ознак) слід віднести:

1) наявність спільних загального і родового об'єкту як одного з елементів складу адміністративного правопорушення, що обумовлено закріпленням всіх чотирьох деліктів не тільки в одному кодифікованому акті, а і їх розташуванням в межах однієї Глави 14 КУпАП, тобто законодавцем вони об'єднані саме за родовим об'єктом посягання, яким є громадський порядок і громадська безпека, при чому, під час кваліфікації вказаних правопорушень встановлення об'єкту має другорядне значення, що негативно позначається як на кваліфікації адміністративних проступків, так і безпосередньо на процесі розмежування останніх;

2) можливість здійснення домашнього насильства, як шляхом дії, так і – бездіяльності, що свідчить про певну «двоєкість» об'єктивної сторони правопорушення, передбаченого ст. 173-2 КУпАП і створює підґрунтя для широкого тлумачення протиправних діянь, які іноді складно відмежувати від протиправних дій, передбачених ст. 180 (Доведення неповнолітнього до стану сп'яніння) КУпАП, а також бездіяльності ст. 183-1 («Несплата аліментів») та ч.ч. 1, 2 ст. 184 («Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей») КУпАП;

3) необхідність встановлення причинно-наслідкового зв'язку між діяннями та шкідливими наслідками (у всіх чотирьох складах правопорушень наявний прямий зв'язок між дією чи бездіяльністю, що призвели за собою настання суспільно – небезпечних наслідків), зокрема у диспозиціях ст.ст. 173-2, 183-1 КУпАП законодавець прямо зазначив формулювання, які пов'язують протиправні діяння та наслідки, натомість у ст. 180 та ч.ч.1, 2 ст. 184 КУпАП невизначено конкретні наслідки правопорушень;

4) наявність «специфічних» суб'єктів правопорушень, адже крім загальних ознак, якими наділений суб'єкт правопорушення (досягнення 16 річного віку та осудність), вони мають і спеціальні ознаки, тобто це мають бути особи, що перебувають чи перебували у певних відносинах з потерпілою собою (родинні, сімейні зв'язки чи близькі відносини тепер чи в минулому), але в будь-якому випадку це не може бути стороння особа;

5) потерпіла особа, оскільки подібні дії завжди вчиняються адресно і спрямовані на порушення її прав;

6) виною у формі умислу.

Проте, під час відмежування ст. 173-2, від інших статей КУпАП визначальними є їх відмінності, які проявляються в наступному:

1) у безпосередньому об'єкті посягання, адже у ст. 173-2 КУАП це громадський порядок і громадська безпека (тут він співпадає з родовим об'єктом), а у ст.ст. 180, 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУАП – сфера охорони прав дитини;

2) наслідки правопорушень, у всіх деліктах негативні, але в ст. 180 КУАП – це безпосередня шкода здоров'ю дитини, у ст. 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУАП – це шкода благополуччю дитини, її духовному і фізичному розвитку, натомість ст. 173-2 КУАП об'єднує у собі усі ці наслідки, адже може наставати будь-яке з них в залежності від виду вчинення домашнього насильства та особи, що потерпіла внаслідок, тому важливо чітко встановити обставини та характер протиправного діяння, оскільки це не тільки дозволить об'єктивно визначити ознаки об'єктивної сторони адміністративного проступку, а і чітко встановити негативні наслідки;

3) це зміст обов'язкової ознаки юридичного складу адміністративного правопорушення, тобто діяння, зміст яких для ст. 173-2 КУАП визначено в профільному законодавчому акті в сфері протидії домашньому насильству, де мова йде про закріплення дефініцій видів домашнього насильства (фізичного, психологічного, сексуального, економічного), які не передбачають вчинення протиправних діянь, закріплених у ст. 180, 183-1 та ч.ч. 1, 2 ст. 184 КУАП;

4) вік потерпілої особи (у ст. ст. 180, 183-1 та ч.ч. 1,2 ст. 184 КУАП міститься чітка вказівка на те, що така особа повинна бути неповнолітньою, тобто у віці від 14 до 18 років, у той час коли вік потерпілої особи в ст. 173-2 КУАП законодавцем необмежено, оскільки домашнє насильство здійснюється не тільки щодо дітей, а і до повнолітніх осіб та осіб похилого віку.

Між домашнім насильством та гендерно-обумовленим різновидом конфлікту дуже тонка межа та домашнє насильство завжди ґрунтується на дискримінаційних ознаках. Тому, вкрай важливо консолідувати зусилля повноважених державних органів у напрямі протидії цьому явищу, які будуть реалізовуватись, переважно, у межах різноманітних адміністративних процедур протидії домашньому насильству.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. №80731-10// База даних «Законодавство України»/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
2. Чишко К. О. Адміністративно-правова кваліфікація правопорушень у сфері забезпечення громадського порядку та громадської безпеки: монографія. Х.: Панов, 2017. 232 с.
3. Хуторянська Т. В. Загальна характеристика юридичного складу адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. Вип. 73. С. 91–96.
4. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: закон України від 08.09.2005. №2866-15 // База даних «Законодавство України»/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.
5. Про запобігання та протидію домашньому насильству: закон України від 07.12.2017. № 2229-19 // База даних «Законодавство України» /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.
6. Чабаненко Ю. С., Білошенко О. Ю. Домашнє насильство та аб'юз: правовий погляд на співвідношення понять. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 246–248. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-1/61>.
7. Джордж Саймон. В овечій шкурі. Маніпулятор. Виявити та здолати. Х. : КСД, 2022. 205 с.
8. Ботнарєнко І. А., Гриньків О. О. Психологічне насильство як форма домашнього насильства. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 2. С. 104–109.

9. Андрусак І. П. Економічне насильство як латентна форма домашнього насильства: теоретико-правовий аспект. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету. Право*. 2023. № 80. С. 13–17.

10. Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 01.08.2018. №654. № z0965-18//База даних «Законодавство України»/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18#Text>.

11. Нерода М. А. Особливості визначення суб'єкта адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2022. № 4. С. 130–134.

